

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor.	— fill.	Egy évre . . . 10 kor.	— fill.
Fél évre . . . 5	—	Fél évre . . . 5	—
Negyed évre . . . 2	— 50	Negyed évre . . . 2	—
Egy órára . . . 1	—	Egy órára . . . 1	— 70
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többz. megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sz. 4 fillér.

A kisbirtokos és a kisbirtokosok hiteléről.

A kisbirtokos és kisbirtok hitelét vagy kénytelen szeretetből, vagy tudatlanságból, vagy felületes vizsgálódás eredményeképpen igen sokan összezavarják. A nagy közönséget e tekintetben nagyrészt a napilapok közgazdasági rovatvezetői befolyásolják s így elhitették azt, hogy e két fogalom ugyanegy, Ebből a téves hitből keletkeztek és keletkeznek aztán azok a zavaros fogalmak és óriási károk, melyeket ma már mindenki a ki gondolkozik, nyugodtan megállapíthat.

Midőn az 1898. évi XXXIII. t. cz. alapján az Országos Központi Hitelszövetkezetet megalakították, mindenki nagy reményekkel nézett ebe és azok, a kik ezt az alkotást úgy fogták fel, hogy azt a kisbirtokosok személyes hitele kielégítése forrásul alapították, nem is csalatkozhattak benne, mert erre a célra kitűnően bevált, fejlődésképes, áldás jön a nyomába és tényleg hézagpótló intézménynek bizonyult.

Egyetlen egy kifogást lehetne ez alapítás ellen tenni és ez az, hogy már ma is, mikor még csak 1500 hitelszövetkezet ügyeit kell a központban adminisztrálni, hitellel ellátni, a központi vezetés egy kissé nehézkes és lassú.

Ezen az állapoton, ha még ma nem is, de nemsokára okvetlen változtatni kell.

Csak hozzávetőleges kimutatást teszek. és ki fog tűnni, hogy milyen óriási méretű munka földelgozása vár az Országos Központ.

Ma az 1500 szövetkezet mindenikére átlag számítsunk csak 300 tagot, ez 450 ezer tag; számítsuk, hogy ezek egyharmada hiteligenyvel lép föl, — ez már 150,000 hitelügy teljes lebonyolítása. Jóval nagyobb számban, mint Magyarország akármelyik pénzintézetének ügyei. Igaz, hogy az összeg nem mulja felül az ötven millió koronát, mert egyrésze ezeknek apró kölcsön ügylet és épen mert kis és nem kerek összegekről van szó, a kamat számítása is sokkal nehezebb, mint egy nagy pénzintézeté.

Ilyen óriási munka-halmaz mellett méltánytalanságot követne el mindenki, a ki az Országos Központi Hitelszövetkezet eljárását gáncsolni, vagy kisebbiteni akarná.

A fejlődés meghozza a föltétlenül szükséges decentralizációt, hogy csakis a legfőbb vezetés maradjon még a mai Országos Központ kezében.

A mikor ez majd bekövetkezik, meglesz a kisgazdák hitelének kérdése hazánkban oldva olyan ideálisan, hogy büszkén, bátran példányképpel mutathatjuk fel azt a szervezetet a művelt külföldnek is és hiszem, hogy e szervezetben nyújtott példát sokan fogják utánozni.

A kisbirtok hitelének kérdésében még alig történt valami. A mi történt, az is több kárt, mint hasznot okozott. A kisbirtok hitelének járadék-szerűnek kell lennie és a

járadék nem mulhatja felül a kisbirtok évi jövedékét. Ha a kisbirtok méltányos hitelét uszorás kamatra vett pénzzel és nem járadék-szerű kölcsönrel elégítik ki, — a mint ma rendszerint történik — úgy az értelmesebb kisbirtokost, hogy földjét megtarthassa rablógazdaságra kényszerítik, hogy a föld hozadéka az uszorás kamatot hehozza.

Ez azonban előbb-utóbb a föld kimerülésére vezet és bár lassabb tempóban, de mégis a jómódu és józanul gazdálkodó kisbirtokos az adóságokba eluszik. Csakhogy ekkor már a hitelező is kizsárolt földbirtokhoz jut, melyet vagy megtart magának, vagy hitelbe eladva becsap vele egy jóhiszemű adósság mentes földmivest, a ki többi birtokának hozadékából törlesztgeti e terhes tartozást és ugyanabba a hinárba jut — ez már igazán önhibáján kívül — melyből elődje teljes vagyoni romlása árán kime-nekült.

Mondhatom, szép menekülés!

E fenti kép azonban a munkabíró, a föld hozadékát kiforszírozó földmives sorsát ábrázolja.

A hitellel bánni nem tudó, ősei nyomán egyszzerű eszközökkel gazdálkodó, kisebb intelligenciájú kisbirtokos kis birtoka 2-3 év alatt már a hitelező kezében van. Így kerül a földmives birtoka uszorás kézbe, így lesz a jó magyar parasztból elzüllött munkás, így nézük mindnyájan összetett kézzel, hogy a talajt a földmives lába alól ki lehessen vonni és még esodálkozunk, hogy ha az allamtörvényei által támogatott módon koldusbotra juttatva, a vándorbotot veszik kezükbe és jobb hazát keresnek.

Nem vagyok pessimista, hanem optimista. Inkább szebbnek és jónak látok minden képet, mint mások, de mint a ki hazarészünk több vidékét alaposan ismerem, nyugodton állítom, hogy a mai elszegényedés és vagyoni romlás egyik legfőbb oka a mai hitelviszonyok mellett kifejlődött és lábrakapott kisbirtok hiteléből származik.

Útót a tizenkettedik óra! Most már vagy tenni kell valamit, vagy összetett kézzel kell néznünk, hogy turbulens czellengők a városok széleit elfoglalják és a közbiztonságot veszélyeztessék. Támogatnunk kell a kifozott és nyomorba jutott elemet kivándorlásában, avagy a megindult veszélyes irány elé gátat vetni és gyorsan, de nagyon gyorsan a hatályos orvosszerekkel előállani és a gyógyítást megkezdeni.

Az orvoság módjáról is akarok egy pár szót szólni.

A kisbirtokos hitelének fokozottabb mértékben leendő gyakorlására buzdítandó az Országos Központi Hitelszövetkezet és esetleg a kormány, vagy országgyűlés által felszólítandó, hogy fokozottabb mérvben alapítson hitelszövetkezeteket. — Tegyen meg mindent és hasson oda, hogy még a legrejtettebb havasi faluban is a földmivesek szövetkezeti érdeklőzatra lépjenek.

Vegye igénybe e munkánál a feleketek papjait és tanítóit, az állami és me-

gyei tisztviselőket, e gazdasági egyleteket, a jobb indulatú földbirtokosokat és egyáltalán minden jobb gondolkodású embert, minden egyeletet, kultur-intézményt, hogy a szövetkezeti érdeklőzot minél előbb teljesen kiépíttessék.

Jövéssen; menessen, járasson szakértő tanítókat országszerte, alapítsa a szövetkezeteket tömegesen, vegye kezelése alá az elzüllésnek indult nagy tömeget és mentse meg még hazánkban azt az értékes munkaerőjét, a mi még ma megmenthető, mert csak akkor tett az Országos Központi Hitelszövetkezet mindenben eleget, ha a munkát teljes erejével kezébe veszi és azt diadalra is viszi.

A kisbirtok hitelére még nincsen meg a megfelelő szervezetünk. Annak épen olyan hajlékonynak, olyan kis egyedek részéről is hozzáférhetőnek kell lennie, mint az Országos Központi Hitelszövetkezetnek. A kölcsön nagyságának értéke relativ, a kölcsönkérő vagyoni viszonyaival áll arányban. Egy dusgazdag birtokosnak egy pár százezer koronás kölcsön — nem nagy kölcsön; egy száz koronás kölcsön nekem szintén nem nagy kölcsön, — de egy két-három holdas kisbirtokra egy száz koronás kölcsön már elég nagy kölcsön.

Ugy kell tehát ezt a még nem levő intézményt szervezni, hogy még száz koronás járadék-kölcsönöket is adhasson.

És ugy kell ennek az intézménynek berendezve lennie, hogy szükség esetén összesen egy pár száz millió járadékot is boesáthasson ki. — Mert én nem a bankok adataiból, hanem a vidék eladósodottságából számítok és biztosan vészem, hogy többmint hatszázötven millió korona a kisbirtok azon terhe hazánkban, a melyet járadék adósság-gá kell átalakítani.

Ilyen célra lenne fejlesztendő alapszabály módosítással, állami garanciával és támogatással az Országos Központi Hitelszövetkezet, már csak azért is, mert ennek az intézménynek a vidéki hitelszövetkezetek vezetőségében meg volna a már eddig is ellenőrzött és vezetett gárdája és pedig sok ezer jóra való ember, a kiket ilyen célra jól felhasználhatna. És ezek naponkint csak szaporodni fognak.

Hibás lépésnek tartanám, ha akármi-lyen okból a kisbirtokos és a kisbirtokosok hitelének kielégítését két önálló, egymással szerves kapcsolatban nem levő intézményre biznák.

Azt nem is tartom szükségesnek fejtegetni, hogy a kisbirtokosok hitele, mert kocz-kázattal nem jár, olcsóbb legyen valamivel, mint a kisbirtokosok hitele, mert ez utóbbi biztossága a személy kvalitásától is függ.

Dr. Gidófalvy István.

kir. közjegyző.

Városi közgyűlés.

— Második-harmadik nap. —

A városi közgyűlés második napján nem kevésbé volt meg az érdeklődés, mint az első nap iránt.

A második nap tárgyalása az elsőhöz képest nyugodtabb volt. — Örömmel láttuk azt a pártatlanságot, melylyel Puky Gyula vezette a közgyűlést s a legnagyobb megnyugvással tapasztaltuk, hogy a városháza terméből száműzték a politikát, illetőleg a város ügyeit nem pártpolitikai szempontból tárgyalták. Hogy így van, Puky Gyula főispán érdeme, kinek szavait megszivelték a városatyák s most már a város érdekeit nezik elsősorban, nem pedig a pártpolitikát. Ez a nyugodt, békés szellem lengett mindkét napon a közgyűlésen.

Nagyobb vita két tárgynál volt. Az elsőnél kezdődött, dr. Fejér Ferenc indítványánál, mely azt célozza, hogy a közgyűléseket délután tartassák; a második nagy vita a guti makkfák eladásának kérdésénél volt.

Mindkét tárgynál hosszú volt ugyan a vita, de nyugodt, érdekes, ment minden szenvedélytől. Mindegyik tárgynál tisztán csak az érveket vitték bele a vitába s a felszólalóknak ez a eljárása adta meg a vita érdekességét, komolyságát.

A közgyűlésről tudósítónk különben a következőkben számol be:

(Délutáni közgyűlés.)

Első tárgy **Fejér Ferenc** dr. indítványa volt, a mely a közgyűléseknek délután való tartását javasolja. Együttal a jog és pénzügyi bizottságban és a tanácsban már szintén letárgyalt másik indítványt is betervezték, mely a közgyűlések számának megszorításáról szól.

Dégenfeld József gróf a közgyűlések számának megszorítását nem kifogásolja, de a délutáni tárgyalást a higgadt komoly munkára nem tartja olyan alkalmasnak, mint a délelőttöt.

Jóna Dániel. A gazdálkodó elemnek sokkal kényelmesebb a délelőtti idő, mint a délutáni — maradjunk a délelőtti időnél.

Freund Jenő a délutáni gyűlések tartása mellett szólalt fel.

Juhász Ignác Dégenfeld József szavaihoz azt magyarázza ki, hogy a közgyűlés komolyságát Dégenfeld gróf meggyanúsította.

Puky Gyula főispán, miután ez predeális kérdés, szükségét látja, hogy ő is elmondja véleményét, előrebocsátva azt, hogy akármit döntsön a közgyűlés, ő minden időben rendelkezésére áll a bizottsági tagoknak. (Eljenzés) A tanácsban már nyilatkozott s a délutáni közgyűlés mellett foglalt állást. Ha azonban a gyűlést délelőtti időben tartanák is, azt soha sem fogja arra használni, hogy egyes fontosabb kérdéseket keresztül kergessen a köz rovására. (Helyeslés.) Felteszi tehát a kérdést. A kik a délutáni közgyűlések mellett foglalnak állást, álljanak fel.

Hatvanhét bizottsági tag szavazott a délutáni közgyűlés mellett, így nagy többséggel elfogadták a tanácsi javaslatot.

Ugyancsak elfogadták a indítvány második részét, a közgyűlések számának megszorítását is. Hét közgyűlés fog ezután tartatni s a közgyűlések ideje alatt a városházára ki lesz tűzve a város színét viselő lobogó.

Egyben, mert szervezeti szabályzat megváltoztatásáról van szó, a szabályzat e része jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

(A bizottsági tagok szaporítása.)

Kovács József és társai indítványa került tárgyalás alá. **Kovács József** indítványában kéri hogy a lakosság új számaránya szerint állapítsák meg a választókerületeket s ugyancsak a lakosság számaránya szerint szaporítsák meg a törvényhatósági bizottsági tagok számát.

A tanács a jog és p. ü. bizottság véleményének megállapítása után — javasolja az indítvány elfogadását.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadja a tanács javaslatait, illetőleg a **Kovács József** indítványát s megbizta a tanácsot, hogy az erre vonatkozó munkálatokat rövid idő alatt terjessze elő.

Juhász Ignác ennek kapcsán felhívja a közgyűlést figyelmét egy fontos dologra és pedig ha a bizottsági tagok létszámának felemelése bekövetkezik, ez a jelenlegi terem szűk lesz. Föltétlen szükségesnek tartja a terem átalakítását, megnagyobbítását, úgy hogy az Debreczen méltóságának megfelelő legyen.

A közgyűlés az indítványt elfogadja s megbizta a tanácsot hogy a tervek előkészítéséről s a fedezet honnan való gondoskodásáról a márcziusi közgyűlésen tegyen jelentést.

(Óvatosság a pénz szállításnál.)

A Kecskeméti... eseten tanúlva a városi tanács elhatározza, hogy a pénzértékek szállításának ezentúl óvatosságból kello intézkedéseket fog tenni. A pénzeket ezután két hajdu, a pénztárnok, ellenőr és egy biztag viszi az adóhivatalba. Erre a célra egy 12 tagból álló bizottságot választottak, a kik esetenként felügyeletet gyakorolnak a pénzzállításoknál.

(Fumagalli Károly hagyománya.)

Néh. Fumagalli Károly, az önkéntes tüzoltó egyesületnek 2396 koronát hagyományozott arra a célra, hogy a megsebesült tüzoltók családjait gyámolítsak belőle. A közgyűlés a hagyományozó alapító levélben lévő kérelemnek, hogy az alapítványt a város házipénztára kezelje: elfogadta; a hagyományozó emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

(Debreczen vagyona)

Vecsey Imre t. b. főjegyző bemutatja Debreczen város vagyoni leltárát egy törzskönyvet, továbbá a vagyoni leltár kezelésére vonatkozó szabályrendeletet is.

A városi tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés vegye tudomásul a leltár elkészültét és a bemutatott szabályrendeletet, adja ki egy szakbizottságnak, a mely azt kinyomassa és sokszorosítva a közgyűlés elé terjessze.

Kovács József nem fogadja el a határozati javaslatot. A „tudomásul vételben“ az is benne van, hogy a tartalmát is elfogadja a közgyűlés. Indítványozza, hogy a közgyűlés semmi egyebet ne vegyen tudomásul, minthogy a leltár végre-valahára elkészült, részletes tárgyalás alapjául pedig egy legközelebb meghatározott időben vegye a közgyűlés, mikor már felülvizsgálták a szakbizottságok és pedig a felügyelő és a jog és p. ü. bizottság.

Roncik Lajos főszámvevő elfogadja a **Kovács József** indítványát.

Abrahám László t. főügyész, azt mondja hogy a tudomásul vételben még nincs benne, hogy mindenben elfogadja a közgyűlés. Kéri általánosságban elfogadni.

Vecsey Imre előadó ezután feláll s kijelenti, hogy a tanácsi javaslat módosíttassék a **Kovács József** indítványa értelmében azzal a hozzáadással, hogy a márcziusi közgyűlésen terjesszék be részletes felülvizsgálás céljából.

Bakonyi Samu szerint jórészt feleslegessé válik, amit mondani akar, mert amit mondani akart, azt az előadó tanácsnok már elmondotta. Most csupán azt ajánlja még, hogy a szövegezésre ügyeljenek. Azt ajánlja, hogy így szövegezzék: Tudomásul veszik a leltár elkészítését, egyébiránt elfogadja a **Kovács József** indítványát. **Márton Imre** felszólalása után elnök formulázza a kérdést s a közgyűlés elfogadja **Kovács József** indítványát azzal, hogy a márcziusi közgyűlésen ismét betervezték a tanács a vagyoni leltárt.

(Elszámolás a nagykölcsonról.)

Vecsey Imre t. b. főjegyző felolvassa **Roncik Lajos** főszámvevőnek a városi nagykölcsonról való elszámolását. A tanács javaslata az, hogy vegye tudomásul a közgyűlés beterveztett elszámolást és adja ki a jogügyi felügyelő bizottságnak és annak a véleményezésével terjessze a tanács a márcziusi közgyűlés elé.

Simonffy Imre kir. tan. polgármester áll fel es pár szóban azt adja tudtara a közgyűlésnek, hogy ime itt áll készen az elszámolás, a miért olyan sokat sürgették a tanácsot.

Kiss Albert: A vagyonleltár és a házi pénztár kimutatása — ugyanond — továbbá az ötös bizottság jelentése egyszerre kerüljön tárgyalás alá a márcziusi közgyűlésen, mert ez a három teljes összefüggő egészet kepez. **Kiss Albert** indítványa mindenféle helyesléssel találkozott.

Aczél Géza főmérnök azt hiszi, fizikai lehetetlenség a márcziusi közgyűlésig olyan pontos és lelküismeretes felülvizsgálatot teljesíteni, mint a milyet az ügy megkíván.

Roncik Lajos óhajta, hogy igenis a márcziusi közgyűlés elé terjesztessenek.

Kiss Albert ezt az ügyet egy rendkívüli, áprilisban tartandó közgyűlés elé kell terjesztenie.

A közgyűlés tudomásul veszi, hogy a kimutatás elkészült és megbizta a tanácsot, hogy az ötös bizottság jelentésével együtt a márcziusi közgyűlés elé terjessze.

(Vita a guti makkfák eladásáról.)

Hosszan, majdnem két óra hosszat tartó vitát provokált a guti makkfák eladásának kérdése. A tanács ezeket a fakat 200,000 koronaért felakarta adni, illetőleg el is adta, de az eladás nem emelkedhetett jogerőre, mert **Juhász Ignác** és több bizottsági tag megfélebbzték. Így került az ügy a közgyűlés elé.

Király Gyula tanácsnok ösmertette a guti makkfák eladásának történetét s azt bizonyítja, hogy a tanácsnak joga volt az eladáshoz. Majd felolvassa **Juhász Ignác**nak és társainak felebbezését. A felebbezés elmondja, hogy a tanács túllépte jogkörét, a közgyűlésnek nem tett jelentést ez ügyről, a tanácsnak a közgyűlés tudta nélkül nincs joga eladni a fakat s ezzel a tényével a tanács a legmesszebbmenő törvény sértést követte el.

Juhász Ignác szól elsőnek a kérdéshez. Bebizonyítja, hogy a tanács nem járt el szabályszerűen, mert a földművelési miniszternek azon rendeletét, hogy a legszélesebb körben tegye köze a hirdetést, elmulasztotta. Három helybeli és egy fővárosi

lapban tette csak közé az árverési hirdetést és ez nem elég arra, hogy a venni szándékozók megfelelő versenyt fejthessenek ki. Egy 300.000 koronára becsült birtok így került csak abba a stádiumba, hogy 210.000 koronáért nyerje el valaki.

Abrahám László t. főügyész azt vitatja, hogy a tanácsnak joga volt az eladáshoz.

(Egy kis incidens.)

A következő felszólaló **Simonffy** Imre polgármester volt.

— Ha Juhász Ignác ur — mondotta — olyan szépen írta volna meg az apellációját, mint a milyen szépen dikciózott, nem is szólna semmit. A törvénytelenéssel, visszaéléssel vádolja Juhász a tanácsot. **Az ilyen tanácsot el kellene kergetni!** Ne legyen durva, goromba senki, mert a ki ezt teszi, az nem műveit ember. (Nagy zaj.) Ő mindig ellenezte a guti fák eladását és ellenzi most is. (Helyeslés.)

Juhász Ignác személyes kérdésben kér szót. Most már — ugymond — nem tudja mit csináljon. Azt mondják, hogy nagyon erősek voltak a kifejezései. Tessék megjegyezni, polgármester ur, régen vagyok bizottsági tag, de még senkinek a személyét egy szóval sem érintettem. A köztisztviselők hivatalnokok tényét a legelősebben bíraltam mindig, de személyét soha sem sértettem. (Ugy van.)

Egy hang: (Öreg már szegény!)

Juhász Ignác: Igaza van!

Juhász Ignác örömmel veszi tudomásul, hogy az egész tanácsot el kell kergetni. Különben mondott szavaiból vonja le a polgármester ur a következtetést.

Puky Gyula elnök: méltóztassanak a tárgyalást higgadtan folytatni, mert a vitát személyes térére vinni nem engedem.

Többen: A polgármester kezdte.

Juhász Ignác: Hova méltóztatik ezt adreshálni? (Kialtások: rendre utasítani!)

Komlóssy Arthur: Mindenüvé.

Juhász Ignác: személyes felszólalását azzal végzi, hogy tudomásul veszi a polgármester szavait és nem fogja hasonlóval viszonozni.

(A vita folytatása.)

Azután folytatták a vitát. Felszólaltak: Hováth János, Jóna Dániel, L. Nagy Bálint, Roncsik Lajos, Bakonyi Samu, Szántó Győző.

Majd **Márton** Imre szólalt s jegyzőkönyvbe kéri vétetni, hogy 3 210 ezer koronát ajánl fel a fáért s azonnal leteszi — ha a gyűlés elfogadja ajánlatát — 22 ezer korona kaucziót. (Nagy meglepetés.)

Ezután **Török** Gábor erdőmester mondott hosszabb beszédet.

Szavazásra került volna a sor, de mivel névszerinti szavazást kértek s az idő már nagyon is előrehaladt, a szavazást s a tárgyalás folytatását elnök ma d. e. 9 órára tüzte ki.

A harmadik nap.

A közgyűlés harmadik napján is hasonló nagy volt az érdeklődés. A bizottsági tagok ezuttal is nagyszámban jelentek meg.

Kevéssel 9 óra után nyitotta meg **Puky** Gyula főispán a gyűlést. Napirend előtt **Kossorús** Lajos felszólalt, megköszönte a közgyűlés bizalmát, hogy őt megválasztották abba a bizottságba, mely a pénzek szállításánál ellenőrzőként szerepel, de nem fogadhatja el, mert állása összeférhetetlen,

miután fia pénztári ellenőr. A közgyűlés tudomásul veszi a lemondást.

(A guti makkfák ügye.)

A guti makkfák eladásának ügyét folytatták. A névszerinti szavazás következett volna, de előbb felszólalt **Roncsik** Lajos főszámvevő, ki a fá eladása ügyével érvel. Hozzájárul a **Márton** Imre indítványa alapján ahhoz, hogy ha nyilvános árverésre kerül a sor, mert azt akarják, ő is részt vegyen.

Márton Imre: Igaz, tegnap ajánlatot tett, megadja a 210000 koronát, komolyan tette ezt az ajánlatot. Olyan feltételek mellett, mintahogy a Neuschloss czéggel megkötötte a szerződést, hajlandó átvenni a makkfákat. Ő nem utóajánlatot tett, ajánlatával azt akarta demonstrálni, hogy többet ér a fa. Ajánlatát fentartja.

Puky Gyula főispán kijelenti, hogy az ügyrend értelmében egy bizottsági tag mint szavazó és ajánlattevő nem szerepelhet.

Juhász Ignác szerint **Márton** ajánlatát lehet tárgyalni. Indítványt tett, de érdekelve van anyagilag, tehát indítványát tárgyalják, de ő nem szavaz.

Puky Gyula főispán megmagyarázza, hogy ezt az ügyrend értelmében nem lehet keresztül vinni.

Király Gyula él még a zárszó jogával, majd a főispán magyarázó szavai után felteszi a kérdéseket.

Először a felett szavaznak, **elfogadják-e a tanács javaslatát?**

A második indítvány: **Az árverés tüzessek ki a makkfák eladására.**

A harmadik indítvány: **Egyáltalán ne adassanak el.**

Király Gyula szerint változott a helyzet, mert a tanácsi javaslat elesett a **Márton** Imre ajánlata folytán.

Puky főispán szerint a tanácsnak hivatalos határozatát csakis a szavazás útján lehet megváltoztatni.

A tanács javaslatára felállással szavaznak.

A közgyűlés többsége **elveti a tanács javaslatát.** (Hatan szavaztak a javaslat mellett.)

A második kérdést, **új árverés tüzessek ki a makkfák eladása** ügyében, névszerinti szavazással döntik el.

A közgyűlés 82 szavazattal 30 ellenében azt a határozatot hozta, hogy új árverést nem tűznek ki, vagyis **nem adják el a makkfákat** s így a harmadik kérdésre nem is kellett szavazni.

Próbaképpen a harmadik kérdés felett is szavaznak felállással.

A nagy többség határozata, hogy ne adják el a makkfákat s minden további eljárást szüntessenek be ez ügyben.

(A város adóssága.)

A közös lovassági laktanyát még két év előtt átadták az építők **Berger**, **Tóth** és **Horváth** s a város ma is tartozik az építőknek 70.572 korona 42 fillérrel. A tanács — miután a nagy kölcsön elkötetett — javasolja, hogy a guti makkfák eladási árából fizessék ki az adósságot. Előadó, miután a guti makkfák eladását nem engedélyezik, a függő kölcsönből javasolja kifizetni a tartozást.

Benedek János dr. tudni akarja, hogyan állott elő ez a kölcsön. Hallomásból tudunk egyetmást, dehogyan mi történt, kellő gondossággal járt-e el a tanács, nem tudjuk. A tanácsnak — miután a guti makkfák eladását nem engedélyezte a közgyűlés — új fedezetről kell gondoskodni. Indítványozza, hogy ez az ügy adassék vissza a tanácsnak s a nagy kölcsön elszámolásánál kerüljön elő s mutassanak be a számadások.

Aczél Géza ellenzi a tanácshoz való visszaadást. A részletes elszámolásból kitűnik, hogy az építési bizottság nem lépte túl a költségeloirányzatot, a tulkiadás a ki-sajátításnál merült fel. Ezt az összeget ki kell fizetni. A vállalkozók már most kamatot követelnek, habár nincs joguk, de később mégiscsak kell majd kamatot fizetni.

Roncsik Lajos főszámvevő kijelenti, hogy ő a legjobb jóakarattal vezeti a város ügyeit. Arra törekedett, hogy a város házipénztára zavarba ne jöjjön. Eddig ez elő nem fordult. Ezt az ügyet ő hozta ide. Óhajtja a tartozás kifizetését. Ajánlja tegyen a tanács új javaslatot, miből fedezze ennek a költségnek a kifizetését.

A közgyűlés határozata az, visszaadják a tanácsnak, tegyen a fedezetre nézve új javaslatot.

(A mérnöki hivatal szörnyszülöttje.)

Krausz Mór sokat szellőztetett ügye került ezután szőnyegre. **Krausz** Mór nem nyugszik abba, hogy a **Simonffy**-utcai új piac téren háza előtt a főmérnök elzárta a frontot s falat húzatott háza elé, holott, **Sesztinától** mérleg drága pénzen meg vett egy kis telket s ráadásul még nagy összeget érő ingyen frontot adományozott **Sesztinának**.

Krausz Mór ezt az intézkedést, a mérnöki hivatal eme szörnyszülöttjét megfellebbezte s azt kéri, hogy bontsák le a falat. — A tanács elutasítani javasolja a felebbezést.

Freund Jenő dr a felebbezés felolvasását kéri.

A felebbezés felolvasása után **Freund** Jenő szólal fel. Azt hallotta az előadótól, hogy a közgyűlés hozott ilyen határozatot, hogy olyan falat építsen. A közgyűlés ilyen határozatot nem hozott. A közgyűlés csak azt határozta, hogy piacteret létesít. A város érdekei ennek a térnek létesítésénél nem hogy megóvottak, de kijátszottak. Nem lett volna szabad egy magántulajdonosnak a város érdekeivel szemben ingyen olyan frontot adni, hogy az a magántulajdonos üzleteket építsen s ezáltal ne adhassa ki a város üzlethelyiségeit. Létesítették a piacteret melynek az a következtetésének kellett volna lenni, hogy az a tér szabad lesz, de nem így történt, mert a mérnöki hivatal saját izlése szerint az egyik oldalra küti falat épített. Erős kritika, bírálat tárgya alá vette a főmérnök építkezéseit s végül azt mondja, hogy a főmérnök felelősségének kizárásával a tanácsi határozatot helyben hagyni nem lehet s indítványozza a fal lebontását.

Benedek János dr. hozzájárult **Freund** határozatához, csak azzal toldja meg, hogy a mérnöki hivatal költségére bontsák le a falat. Abszurdumnak tartja, hogy egy közgyűlés által létesített közteret a főmérnök fallal vegyen körül. A falat le kell bontani.

Aczél Géza főmérnök először is kijelenti, hogy mindenféle felelősséget vállal. Majd azt igyekszik fejtegetni, hogy jogosan húzták a **Krausz**-ház elé a falat.

Balkányi Miklós br, a jog és p. ü. bizottság véleményének felolvasását kéri.

Megtörténik. A bizottság egyhangulag azt mondja, a városnak nincs joga oda falat húzatni.

Balkányi Miklós dr. jog és p. ü. bizottság véleményére támaszkodva, azt mondja, hogy mikor a közgyűlés a piacteret létesítette, kimondotta „nyílt piacteret” létesít. Elfogadja **Benedek** illetőleg **Freund** indítványát.

Elnök szavazás alá bocsájtja a kérdést.

A tanács javaslata az, utasítsák el a felebbezés s hagyassék meg a fal. A ta-

nácsi javaslatot a közgyűlés elfogadja, elutasítja a felebbezést.

Most már bizonyos hogy a mérnöki hivatal szörnyszülöttje miatt perre kerül a sor, melyben alighanem a város lesz a vesztes fél.

(A legeltetés kérdése.)

Török Gábor erdőmester jelentésével az erdőségi legeltetés és kaszálás tárgyában hozott tanácsi határozat ellen a gazdasági egyesület által beadott fellebbezés került tárgyalás alá.

A tanács a fellebbezésre azt javasolja, hogy helyszíni szemlét tartsanak.

Öri Mihály a polgármesterhez intézett kérdéseket a kaszálók ügyében.

Simonffy Imre polgármester válaszol. Öry 10 lapban tárgyalta már ezt a kérdést. Megbotránkozott azokon a cikkeken, mert azok telve vannak valótlanosságokkal. (Közbekiáltások: Személyeskedik!)

Elnök: Figyelmeztetem a polgármester urat, a tárgyhöz szóljon, ne vonjon be beszédbe személyeskedést. (Helyeslés)

Márk Endrét bosszantotta a főispán pártatlansága és szomszédjához, a főispán eme pártatlan intézkedése felől, így szólt:

Micsoda világ! Rászabadítják a tisztviselőkre a bizottsági tagokat.

Simonffy Imre polgármester folytatva beszédét, mindegy csak azt hangoztatja, hogy Öry nem való dolgokat irt ez ügyben s félre vezette a közönséget. Ajánlja elfogadásra a tanács javaslatát.

Öry Mihály sem fejtgetni akarja ezt a kérdést. Öt kérdést intézett a polgármesterhez, arra feleljen. Hosszan beszél a kaszálók ügyéről, mire az elnök figyelmezteti, a tárgyhöz szóljon.

Török Gábor erdőmester felvilágosításaf után Szentesi János panasolja el azokat a kérelmeket, melyeket a város a kaszálóbirtokokkal elkövet.

Kovács Lajos a legeltetési és a kaszálási ügyről szól. Orvoslását kéri azoknak a méltatlan üldözteseknek, melyben a város részéről részesülnek.

Abrahám László főgyógyász felszólalása után, ki a tanács javaslatát ajánlja elfogadásra, megejtik a szavazást.

A közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát.

(A „Bika” szálloda bérlete.)

A „Bika”-szálloda bérlete került tárgyalás alá. A tanács Hauer Bertalannak javasolja a Bika szállodat berbeadni, a másik pályázó Német Andras és özv. Vilmosnéval szemben.

Titkos szavazással döntik el ki legyen a Bika szálloda.

A közgyűlés 66 szavazattal 62 ellenében, tehát 4 szótöbbséggel a Bika szállodát Német Andrásnak adta ki bérbe.

A közgyűlés folytatását elnök délután fel 2 órakor hétfőre halasztotta.

NAPI HIREK.

Isteniszteletek.

Holnap, vasárnap az ev. ref. templomban a következő lelkesek tartanak isteniszteletet: Nagytemplomban Biró János s. lelkes, Kistemplomban Kovács Zsigmond s. lelkes, Kossuth-u. templomban Könyves Tóth Kálmán lelkes, Ispóty templomban Mitrovics Gyula, Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapókerthben Kovács János elemiisk. felügyelő.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart isteniszteletet.

A Csokonai kör székely estélye.

fölött nem lehet, nem szabad egy-két ujság hirrel napirendre térni. Nemzeti esemény ez, a melynek a jótékony hatását az egész székelyföldön meg fogják érezni. A csüggedők lelkében új hitet, reménységet, bizodalmat gerjeszt, hogy a székelyt nem hagyják el faj testvérei, hoay a székelység során ime a kálvinista Debreczen is megindul és a roskadozó testvér segítségére siet gazdag szeretetével. A Csokonai-kör vezetőit, titkárait csak dicsérni tudjuk, hogy ily jelszóval és cselekedettel nyitják meg ez esztendei működésüket. Debreczen erős magyartársadalmának osztálykülönbség nélkül, szívből, lélekből kell hozzájárulni ezen mozgalom, ezen nemzeti ünnep sikeréhez; mert ezáltal Debreczen példát mutat a többi magyar városoknak is a székelység melletti sorakozásra. A nemzet jobb karját, szíve egyik felét veszíti el, ha a székely pusztul, ha a székely kívándorol, ha a székely az ősi rögöktől a sírhelyen kívül egyebet nem remélhet. Mi azért nagy és nemes jelentőséget tulajdonítunk a Csokonai-kör ezen mozgalmának és várván-várjuk, szeretettel várjuk a székelység kiváló fiát, a lánglelkű irót és hazafit, Benedek Elekét, ki, mint már jeleztük, több székely kiválósággal, írőkkel, költőkkel fog közibünk lejönni, hogy nemzeti apostoli szavával magasra gyujtsa Debreczenben is a székelytestvérek iránti szeretet lángját. Ez sikerülni fog Benedek Eleknek, ellenkezőleg megdöbbentőleg sülyedt volna, kihalt volna a debreczeniek lelkéből az az ősi jeles nemzeti önérzet, áldozatkészség, mely pusztulások idején szegény hazánk, nemzetünk oltárán mérhetetlenül áldozta javait. Szeretettel várjuk tehát Benedek Elekét s kiváló barátjait, elvtársait. A Csokonai-Kör ezen nemes, gyönyörű ünnepét február 9-dikén, vasárnap délután 5 órakor tartja meg a városháza nagytermében. Midőn ezt a hírt örömmel jelezzük, nem hallgathatjuk el azon aggodalmunkat, hogy mi a városháza nagy termét oly nagy közönség befogadására, a milyen részvételt mi ezen ünneptől várunk, kicsinynek tartjuk. Adja is Isten, hogy kicsinynek bizonyuljon.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Ötvös István — Bihari Mária, Krukk Antal — Gönczi Eszter, Hüse István — Zagyva Mária, Kiss József — Sarkadi Mária, Bilik István — Pintér Erzsébet, Arany János — Burai Julianna, Dári János — Boros Julianna, Madácsi József — Kerékgyártó Mária, Pósalaki Antal — Főrizs Julianna, Siba József — Molnár Sára, Kepes Dezső — Friedmann Janka, Imre István — Kovács Erzsébet, Orosz József — Imre Erzsébet. Összesen 13 pár. — Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Kerékgyártó Sándor 22 éves kereskedő se

géd, Balogh Gábor 18 hónapos csecsemő, Harsányi András 50 éves kisbirtokos, Ganszky Paula 18 éves pinczérnő; Szilágyi Szabó Bálint 50 éves napszámos, Szatmári Sándor 12 hónapos csecsemő, Varga Jolán 21 éves himzönő, Szomolyai Nagy (utónevét nem kapott) 2 hónapos csecsemő, Fehér József 19 hónapos csecsemő, Demeter János 79 éves napszámos, Barna Etelka 4 hónapos, Nemes Julianna 14 éves háztartásbeli, Tóth Gyula közös gyalogos 21 éves, Romhányi Jenő 16 napos csecsemő, Szilágyi József 20 éves kőműves segéd, Gyulai Mária 13 éves, Acs Nagy Julianna 40 éves napszámosnő, Iván Julianna 18 éves dohány gyári munkásnő, Porhammer Károly 64 éves kőműves segéd, Szatmári Mária 17 éves háztartásbeli, Henschrecker Olga 20 hónapos csecsemő, Nagy Mária 21 hónapos csecsemő, Zimány József 50 éves férfiszabó segéd, özv. Guthy Gergelyné, szül. Kovács Sára 74 éves szegény ápoló, Nagy István 7 éves gyermek, Bumbuj Margit 21 hónapos csecsemő, Szabó Sára 1 hónapos csecsemő, Dr. Baczonyi Lajos 50 éves jogakadémiai tanár, Áron Manóné szül. Basch Sarolta háztartásbeli, özv. Balogh Mihályné, született Halasi Sára 81 éves szegényházi ápoló, Halmi István 55 éves kőműves segéd, Bécsey János 11 éves gyermek és 1 halva születés. Összesen 33. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 45 születési esetet (15 fiu 30 leány) jelentettek be, úgy a születési esetek 12-vel multak felül a halálozasokat.

A debreczeni szabadság szobor

hatalmas és gyönyörű alakját erős buzgalommal, szeretettel és ihletéssel alakítja Tóth András debreczeni szobrászmester. Megtekintettük a mester műtermében a készülő szabadságszobrot, melynek a testét a mester, modellje után, már legrövidebb időn belül befejezi. Ezután következik a hatalmas aranyu szobornak a felöltöztetése, a mit eddig láttunk, azután is őszintén kimondjuk, hogy ez alkotás egyik legsikerültebb alkotása lesz a kiváló mesternek. A szobormű részleteinek ősmertetésébe — természetesen — még nem mehettünk bele, mert az még a mester műtermének a titka.

Kiss Irén jubileuma.

Kiss Irén, a debreczeni szintársulat egyik legkedveltebb tagja, az anyószerpek aranyos kedélyű kreatója az „Igmándi kis pap” holnapi előadásán ünnepli színészkedésének 10 éves fordulóját. Jelenjünk meg minél számosabban ezen az előadáson, hogy aki jókedvével annyiszor felvidított bennünket, maga is örömet lelje a közönség lelkes ünneplésében.

A Népkonyhára

az elmúlt héten következő adományok folytak be: Özv. Vilmos Lajosné, Asztalos ipartársulat 10—10 kor., N. N. és Harsányi István 4—4 kor., özv. Dobray Józsefné 2 kor., Tóth Kálmán fűszerkereskedő 15 kg. lencse, özv. Varga Ferenczné 4 kg. füstölt hus, 1 pár kolbász. Harmathy Pál 1 tál káposzta, N. N. 1 tál káposzta 1901. decz. 22. — 1902. jan. 31 ig, tehát 41 nap alatt kiszolgáltattott 18,989 adag étel. Debreczen, 1902. jan. 31. Szűcs Kálmán, nőegyl. pénztárnok.

A főmérnök ur intézkedik.

A debreczeni inyencz gyomrok háborodtak fel és pedig — szent Kleofás oltalmazza minket! — már csak kimondjuk, mert a főmérnök ur ujabban irtó hadjáratot izent és indított a — bárány hus illetőleg a bárány hus árulók ellen is; a háborgó inyencz gyomrok ugyanis okkal vagy ok nélkül a városi főmérnök ur intézkedésének tudják be, hogy a debreczeni piaczon a debreczeni inyencz gyomrok előtt oly kedves, becses bárányhus nem kapható. Ó nem azért, mintha a mélyentisztelt főmérnök ur oly nagy ehető volna, hogy a debreczeni piacra felhozott mindengyöngébárány peccsenyét teljesen a maga konyhája számára foglalná, noha gyöngé rántott bárányt, vagy báránypaprikást öntött salátával, bizonyosan a tisztelt főmérnök ur sem veti meg! A panasz szerint ugyanis, melyet megbízható helyről vettünk, a debreczeni piacról, a Degenfeldtérrel városi bódécsőzők, konstabierek lángpaposos arkangyalok módjára kergetik, zavarják le a gyöngé báránypecsenyé árulokat, azzal indokolván ezen Degenfeldtéri hadviselést: — hogy a kik bárányhust akarnak árulni, béreljenek városi bódét. Béreljék ki azon bódékat, a melyekből a főmérnök ur a borjúhus árulokat kihajtotta. . . És a nyilt piaczon nem tűrik meg, hogy bárányhust áruljanak. Már pedig kik árulják ezt a gyöngé bárányhust? Leginkább magok a jnhos gazdák, a kik nem allandóan, csak mint szezonczikket árulják vagy árultatják a bárányhust, aiktől tehát nem követelhető, hogy drága áruló bódét béreljenek ki, mert akkor keresetüket a bódékért fizethetik el. Mégis ezt követelik tőlük, mégis e miatt hajtják le a szabadpiacról őket; — a mely intézkedést a főmérnök urnak tulajdonitanak a háborgó inyencz és nem inyencz, de mindenesetre rántott báránypárti gyomrok; hogy ugyanis a főmérnök ur ezen bárányhús háboru által ezen izletes szezonczikk árusait a Degenfeldtéri néhai borjúhusáruló bódékba akarja beszorítani; nehogy azok hasztalanul és üresen heverjenek. Hát szép, szép ez a tulbuzóság, de származzék legyen ez az intézkedés akár a főmérnök urtól, akár mástól, nem helyes, hogy a bárányhús árusokat elkergetik a piacról és hogy — Debreczenben a finom bárányhust, mint csak a dohányt, csempészve lehet árulni házról-házra. . . Ennek nem lesz jó vége; mert a háborgó emberi gyomrok pártkülönbség nélkül kívánják a gyöngé bárányhust és mellékesnek tartják, hogy a városi hivatalos mesterkedéssel kiűresített bódék bérlő nélkül szomorkodnak. Fő a bárányhús, mert most nem jutékot és kenyeret, de bárán húst követel a debreczeni jó nép. Főmérnök ur instálljuk, ha csakugyan tekintetességeden mulik, könyörüljön és a debreczenieknek, pénzükért, ezen izletes élvezetüket engedje meg! Ó engedje meg; hisz talán a főmérnök ur sem veti meg a gyöngé báránypecsenyét?

Az Angol Club.

holnap február 2 án d. e. 11 órakor tartja ez idei első matinéját. A műsor számai a következők: 1. Mr. Macaulay megnyitó beszéde. 2. Liszt Verdi Rigoletto ábránd. Zongorán előadja Werlinné tanárnő. 3. Költemények szavalja Miss Ellen Roman. 4. Hegedű soló. Füredi tanártól. 5. Költemények előadja Szabenyei ur.

A Dongó.

Székely Imre barátunk, ötletesen elevenen szerkesztett debreczeni éleztapja megjelent. Ezen legujabb szám is szórakoztató és sikerült, mert felderít bennünket, de egyszermind pompás gunnyal ostromozza a helyi pakfong nagyságokat.

Halálozás.

A következő gyászjelentést vettük: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk feledhetetlen jó feleségem, anyánk, nagyanyánk, testvér és sógornőnek, néhai Áron Manóné szül. Basch Saroltának, folyó hó 30-án, reggel 1/2 8 órakor, életének 76 ik, boldog házasságának 50 ik évében, tüdőgyulladás következtében történ esedben elhunytát. Kedves halottunk földi részei Február hó 1-én, délután 1/2 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, Széchenyi-utca 22-ik számú háztól, a római katolikus temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszlességtételre rokonainkat és osmerő seinket szomorodott szívvvel meghívjuk. Az engesztelő szent miseáldozat pedig Február hó 4-én, reggel 9 órakor, a róm. kath. templomban fog az egek Urának bemutatni. — Debreczeu, 1902. Január 30-án. — Áron Manó, mint férj. Áron Miksa, mint sógor. Gyermekéi és unokái. Szidónia férjével Tedesco Vilmossal és gyermekeivel; Gyula gyermekeivel; Viktória férjével Ujházi Sándorral és gyermekeivel; Jenő. Ilka férjével Pusztay Sándorral és gyermekeivel. Manó. Özv. Sándor Ernőné, özv. Kanitz Dávidné mint testvérek és a többi rokonság nevében is. Az örök világozság fényeskedneki! A temetést Dankó M. temetk. int. rendezi.

A debreczeni kereskedő ifjak

Önképző egyesületének dalköre által, 1901 december hó 7-én tartott dalestélyén felülfizettek: Sesztina Jenő ur 10 kor., özv. Egeressy Jánosné urnő 2 kor., Püspüky Lajosné urnő 2 kor., N. N. ur 2 kor., Winkler Márton ur 2 kor., Hegedüs Sándor ur 2 kor., Lukács Vilmos ur 2 kor., Tóth Kálmán ur 2 kor., Toth Mihály ur 1 kor., N. N. ur 1 koronát, melyekért ezuttal mond köszönetet az elnökség.

A kisvasut áldozata.

A debreczeni képviselőválasztás alkalmával szerencsétlenül járt egy fiatal leány: Pettermann Julia. A forrongó tömeg között akart a helyivasutra felszállni, de a tömeg letaszította. A leánylába a kis vasut kereke alá került, amely egészen átázolt rajta. A kisvasut elrobogása s a tömeg oszlása után vették észre a vérében eszméletlenül fekvő leányt, kocsira tették és kivitték a közkórházba. — Négy hónapig feküdt a szegény leány a kórházban. Most már annyira jobban lett, hogy tegnap már elhagyhatta a kórházat. A szegény leányért bejöttek a hozzátartozói s könnyek között vitték haza Szoboszlóra.

A polgármester és Öry Mihály.

Az erősen nyugdíjkepes és királyi tanácsos debreczeni polgármester a mai közgyűlésen belekötölözködött Öri Mihály polgártársunkba. Készségbe vonla, hogy „Debreczenben“ megjelent, nagy feltűnést és elismerést keltett, a városi tatár gazdalkodást leleplező cziksorozatot Öry Mihály irta volna. Ezen személyeskedésért ugyan leintette őt a főispán ur is, de mi a magunk részéről is megjegyünk annyit, hogy a polgármester ur minden bizonytal a maga szellemi képességei után itél a mások képessége felől. — Ime egy ujjal kézzel fogható bizonyítéka a polgármester ur erős nyugdíj képességének.

Dr. Bacsoni Lajos temetése.

A debreczeni jogakadémia elhalt kitűnő tanárát, Bacsoni Lajos drt. tegnap délelőtt 10 órakor temették el a halottat megillető pompáva. A temetésen a főiskola tanári testülete, az akadémia ifjusága és a diákság nagy számban s diszes közönség jelent meg, hogy utolsó útjára kísérje a jogakadémia egy elévülhetetlen érdemeket szerzett tanárát. Megjelent továbbá Degenfeld József főgondnok is és több előkelő városi notabilitás. A főiskolai énekkar gyászdala után Mitrovics Gyula ref. lelkész mondott megható imát az elhunyt tanár koporsójánál, majd a Kossuth utcai temetőbe vitték Bacsoni Lajos holttestét örök nyugalomra.

Dutyi a bunda miatt.

Kerek János hely- és foglalkozás nélküli csavargó gondolt nagyot s merészet s alig gondolta végig tervet, azonnal hozzálátott a kivitelemhez. Odaállított Vaji Mihály gubás mester elé s kezdte próbálgatni a melegszerű gubákat, hogy melyik illik jobban csontos vállára. Sok válogatás után végre megalkudott egyre. Pénz azonban nem volt nála, hanem azt mondta, hogy jöjjön vele, a gazdája majd kifizeti. Vajó ráállott és ayomban utnak indultak. Utközben betértek egy kocsmába, a hol Kerek János egyszerűen kereket oldott. Tegnap elfogták a lovasrendőrök, de mar a guba nem volt birtokában, mert eladta. A tolvaj csavargót a rendőrség lezárta.

Dr. Egger gyógyszerész Budapestén

Santal Egger név alatt oly sikerült specifikus szert hoz forgalomba, mely a külföldi szerekkel felülmulja és melynek kitűnő, gyors hatását a leghíresebb orvosok és más férfiak egyaránt dicsérik. Nagyon örvendetes, hogy gyógyszerészeink felveszik a versenyt a külfölddel és igyekeznek a külföldi készítményeket kiszorítani, miáltal sok ezer koronát mentenek meg az országnak.

Lelkészek, tanítók, kántorok

s mind azok, kik hangjuk tisztaságát és erczességét épségben tartani óhajtják, használjanak Réthy féle pemetefü-czukorkát, de a bevasárlásnál arra vigyázzanak, hogy valóban Réthy-féleket kapjanak, mivel számos utánzata van.

SHINHAZ.**Műsor.**

Vasárnap, két előadás, délután 3 órakor felhelyárrakkal Szép Heléna. Operette 3 felvonásban; este béreltszűnetben: Az igmándi kis pap. Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Hétfőn, „C“ bérlét: Coriolánus. Tragédia 5 felvonásban.

Kedden, „A“ bérlét: Nebántsvirág. Operette 4 felvonásban.

Borivóknak, kik a bort savanyuvizemmel szedték, retik vegyíteni, mindenképpen!

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfinizáló égványos

SÁVANYU-KUT

Ujánható. E víz közömbösíti a bor savát és az itálnak kellette kellemes, ingerlő mellékíz ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint Bécsben a fogászat terén a legújabb módszereket elsajátítottam és egy szakképzett fogtechnikust alkalmaztam.

Fogászati

mütermemben

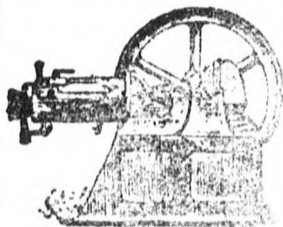
készíttek
Porzellán (yenkíns) arany, amalgam és cement töméseket (Plombok)

fogtechnikai laboratóriumomban
korona és hidmunkákat, (u. n. szájpaddás nélküli fogakat) csapfogakat, műfogak és fogsorokat.

Debreczen, 1902.

Med. univ. Dr. Szász Adolf
fogorvos Széchenyi u. 1.

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok
villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő közesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Sem gyorfutó, tehát malomzomokba, sem különösebben előnyös használható. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett
OSERS és BAUER motorgyára.
Magyarországi vezérképviselet és raktár:
Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61.
Arjegyek ingyen!
Tisztesség-s ügynökök kerestetnek.

1902. május 1-től kiadó.

Modern uri lakás **Kossuth-u. 7 sz.**
1. emelet az udvarra, előszoba, világos 3 szoba, fürdőszoba és minden más mellékhelyiséggel, parket, tapet és légszesz luszterekkel, tiszta udvar, jóvizű kut. Magános uraknak, kis családnak, irodának nagyon előnyös.

Értekezhetni:

Kardos László

üzletében.

Eladó bor

70 hliter kitünő fajbor 1901 é. termés, Vadász Emil Ákosföldi szőlőtelepén. Ugyanott fajtisztá szőlővesszők, magas törzsű olott angol késméte és rózsafák kaphatók olesó áron. Levélbeli tudukozódások a tulajdonoshoz címzendők Debreczen Homokkert 185.

2 nagyobb urilakás,

melynek mindegyike 5 szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből áll, légszesz világítással, udvari vízvezetékkel, a legnagyobb kényelemmel berendezve, esetleg istállóval együtt máj. 1-től kiadó Rakóczy-utca 11 sz. (volt Liptai ház.) Értekezhetni ugyanott.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedró” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Tölgyfa szőlőkarók

kapható 4, 5, 6, 7 suk hosszú **Hegedűs Emil** tűzfarkárában. Lakasa Arany Janos-u. 16.

Eladó ház

Debreczenben a Hatvan utca elején piac-hoz közel eső 8. sz. — 415 négyszögöl területű házzastelek kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Hódy Belánéval Egyház-ter 17. Debreczenben.

Köhögésnél

legjobb a dr. Burger Borsy-féle **Pemetefü** cukorka. Kapható Borsy cukrázdájában, Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fl.

Czimbalom részletfizetésre is!

4 évi jótállással. Iskola hegedű 6 k.-tól 18 koronáig, mester hegedű 40 kor.-tól 300 koronáig, flota, okarina, tilinkó, pikoló, harmonika, szajharmonika, klarinét, verkli és bármilyen hangszerek bántalatos olesón beszerezhetőek, ugyszintén bármiféle önműködő hangszerek javításait elfogadom, hegedű javításra nagy gond fordítatik. Kitünő hurok, hegedű alkatrészek s cimbalom, hurtonott ur 1 db. 22 fl., tehát nem kell rossz hurrall játszani, saját fonásom, saját géppel készül régi hangszert veszek vagy becsarélek. Hangolást elfogadok. Tisztelettel Tóth Janos I-ső alföldi szakképzett műhangszer készítő. Raktár és hegedű műhely főtér 41. sz. a. Műhely Simonfy utca 59., a hangszerek készítése megis tekinthető.

Szülő oltvány

eladó Dobi Sándornál H.-Nádudvaron.

5 nyilas

tanyás újföld a szoboszlói országút mellett eladó Vörösmarty-utca 5.

Schrader Gyula likőr-töltései.

Schrader Gyulától, Fouchbach-Statgartban. A legjobb és egyszerűbb mód használatra likőroket előállítani.

Arjegyket és prospektust küld az Ausztria és Magyarország főraktár: Mezőgőz V. Wien, III/s. am Reumarkt 3.

Valódi moskvai „Karaván Teak”,

Valódi moskvai „Popoff”,

Valódi Jamaikai Rum

Valódi francia pezsgők

Valódi francia likőrök

Valódi hollandi likőrök

Valódi francia cognac

Kitünő magyar cognac

Kitünő magyar tekaji asszok

Kitünő magyar pecsenye borok

Kitünő magyar asztali borok

Kitünő magyar tea sütemények

Kitünő magyar csukorka speciálítások.

Kontsek Géza

ujjonnan berendezett üzletében

Kossuth-utca 7.

Uj nagy fűszer árjegyzék kívánatra ingyen.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét 6. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Merkur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

Jencs-féle

Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.** A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerárában

Budapest, II., Széna-ter.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

FARBENFABRIKEN vorm. FRIEDR. BAYER & Co. ELBERFELD.

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradtaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a sápkórosoknak lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves öszetételű vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gerjesztő az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

FARBENFABRIKEN vorm. FRIEDR. BAYER & Co. ELBERFELD.

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradtaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a sápkórosoknak lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves öszetételű vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gerjesztő az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével felülmulja a külföldi szereket. Kipróbált, orvosilag ajánlott

jó szer, hólyag és bajoknál és minden oly esetben, hol az orvosok Santal olajat, Copalvát vagy Cubebát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tiszta keletindiai Santal olaj tartalma miatt meglepő sikeres hatása az ifjuság bántalmainál. Az orvosok is kedvelik és rendelik. 1 üveg ára 3 kor.

Vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve 3.40 kor. Csak a törvényesen védett tigris-tej védj. valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárban Fő és szétküldési raktár „Nádor gyógyszerár”

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben: Mihalovits Jenő, Tóth Béla és Muraközy László gyógyszerárában.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Kraft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Moselig Moorbg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdám 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben.

STORM-SLIPPER (hócipők)

[urak, nők és gyermekek részére] melyeket

Boston Rubber Shoe Company

Bostonban U. S. A. gyárt

a legjobb felsőcipők

könnyű, elegáns, a cipőt teljesen fedi. Nagyban elárúsítás

WELLISCH FRANKL & Co., Wien I. Fleischmarkt 1-14.

Kapható minden divat és cipő üzletben.

Az 1895 évi airoi s az 1896. é. londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer a

REUMASZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csusz, rheuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény, csusz fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utatással 1 kor. erősebb 2 k. 40 fl.

Szegfü crème szeptő, májfolt, miteser s az arcz és kéz-bőr mindennemű tisztáltságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 kor.

Szegfü poudér a teinek fűdöséget s finomságot kölcsönöz. Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 k.

Szegfü fogpor a fogak s foghús ép. ségben tartására — A száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

Szegfü szappan a legfinomabb toilt szappan, kiváló kellemes illattal. Egy db 80 fill.

Haj elixír a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s haj kikopás biztos megállítására szolgál. Egy üveg 3 kor.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárban.

Postán utárvétel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljaújhely.

Főraktárak Budapest Török József gyógyszerárban, Király-u. 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban Váci-körút 17. Helybeli raktárak: Mihalovits Jenő, dr. Rothschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerész uraknál.

Sok pénzt

1000 koronáig havonta kereshetnek (esetleg mellékkeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állású emberek Bővebb értesítést ad „Reell 149” sz. alatt a hirdetési iroda E. Kristoffik Innsbruck Postfach 36.

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZ

a leghatásosabb szer köszvény, csusz, derékfájás, hátbaj, mellbaj, köhögés és mindenféle meghűléseknél.

Ovakodjunk csekélyebb értékű utáztatoktól.

Kapható Mihalovits J. gyógyszerár Debrecen, Fitos Ferencz gyógyszerár N.-Károly, Louis Ritz & Co. Hamburg.

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítő, fűzmozgató, inak megerősítő stb., az időmúlásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenni védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárban és gyógyszertárakban. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Kornenburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik köszvények, csusz és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárlásor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,

csusz. és kir. udvari szállító. Rudolstadt.

Olcsó áruk.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy kézmű-
áru nagykereskedésünkben

DEBRECZEN, Kistemplom bazár

vászon, chiffon, kanavác, creas-
vásznak, inlet, rumburgi vászon,
zephirek, oxfordok

végszámra oly olcsón beszerezhetők, mint azt máskülönben
csak nagybani vételnél árusítani szoktuk.

Tisztelettel

Goldstein és Gelberger

Debreczen, Kistemplom bazár.

Párisi világművelés 1900
„Grand Prix.”

A védjegy törvényesen védve

Világhírű orosz Karaván thea.

Popoff K és C

testvérek, cs. és kir. udvari szállítóktól

MOSKVA.

Legfin. fajok.

Legfin. fajok.

Iroda: Wien, VII. 2. Breitgasse 9.

Detailban, minden finomabb fűszer és csemege üzletben, eredeti
csomagolásban kapható.

Leszállított árak!

Szabó Lajos fiai

czégnél.

4 1/2 mtr 120 cm. széles fekete szövet	frt 1.75
4 1/2 mtr 120 cm. széles színes szövet	frt 2.15
4 1/2 mtr 120 cm. széles divat szövet	frt 2.25
4 1/2 mtr 120 cm. széles finom szövet	frt 2.45
7 mtr jóminőségű velen hazai	2.20
1 db 6 szem. kávé abrosz	1.30
1 „ 6 „ fehér vászon terít.	2.75
Az idény legújabb divat szövetje 120 cm. Homespun és Cybeline ezelőtt frt 2.25 és frt 2.80. most csak 1 frt és 1 frt 30 krajczár.	

117
1902 sz.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni keresk. és iparkamaránál megüresedett **titkári** állásra pályázat hirdettetik

Pályázhatnak mindazok, kik a kereskedelmi és iparkamarákról szóló 1868 évi VI. tc. 20. §-ában említett kereskedelmi és iparügyekben való jártassággal bírnak és ezt igazolni tudják.

Különös figyelemben részesülnek azok, kik a közgazdasági adminisztráció terén működtek, vagy működnek.

Javadalmazás 5000 korona (ötezer) korona) törzsfizetés és 1000 (ezer kor. lakbér illetmény és nyugdíj jogosultság.

Az 1 kor. bélyeggel ellátott folyamodványok **f. é. február 28. déli 12 óráig** alulírt kamarai elnökhöz nyújtandók be, később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megválasztás esetében folyamodó tartozik állását a választásról vett értesítés után egy, legfeljebb két hónap alatt elfoglalni.

Debreczen, 1902. jan. hó 25-én.

A kereskedelmi és iparkamara nevében

Szabó Kálmán s. k.

elnök.

Meghívás.

Az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben
részvénytársaság

XXIX. évi rendes közgyűlését

1902. évi február hó 16-án d. e. 10 órakor, saját üzleti helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások az intézet irodájában 1902. évi február hó 1-től kezdve az érdekeltek által megtekinthetők.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése, a zárszámadásokkal és a nyereség felosztása iránti javaslattal.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Két kilépő igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.
4. Hat választmányi tag megválasztása.
5. Az ügyvivő igazgató nyugdíjának ügye.

Báli kifogástalanul
Hrabéczy Antal
TOILETTEK tisztítása
kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.
DEBRECZEN
Széchenyi utca 42. sz.

Bejárat az utcáról.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.